

Opis źródła:

Rysunek „*Francjo Ratuj!*” - grafika/rysunek będący alegorią Kongresu Wiedeńskiego oraz sytuacji w Europie w pierwszych dekadach XIX wieku. Trzech mężczyzn w mundurach wypuszcza trzy strzały do ptaka niosącego proporzec z napisem w języku francuskim „Polska” oraz „Francja”. Odnosi się on więc do nadziei, jakie we Francji pokładano w czasie Wojen Napoleońskich. U dołu ilustracji znajdują się strzały wbite w proporzec z napisem znaczącym „Kongres Wiedeński”. Po prawej zaś znajduje się, prawdopodobnie, nagrobek z napisem „Poniatowski”.

Miejsce i data wydania :

Paryż, po 1815 roku.

Miejsce przechowywania oryginału źródła:

Biblioteka Narodowa w Warszawie. Dostępne również w formie zdigitalizowanej, online:

<https://polona.pl/item-view/c4e1cb5d-b45f-4125-82b7-d0e26cedc1bc?page=0>

Źródło:

Słowniczek pojęć:

Kongres Wiedeński - konferencja międzynarodowa zwołana w celu rewizji zmian terytorialnych, które dokonały się w trakcie Wojen Napoleońskich oraz Rewolucji Francuskiej.

Więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/Kongres_wiede%C5%84ski

Wojny Napoleońskie - seria konfliktów zbrojnych pomiędzy Francją i jej sojusznikami a zmieniającą się koalicją innych państw europejskich, zwaną Antyfrancuską. Więcej:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojny_napoleo%C5%84skie

Rewolucja Francuska - okres w historii Francji, który przyniósł zmiany społeczno-polityczne oraz obalenie dynastii Burbonów. Za jej symboliczny początek uważa się zdobycie Bastylli przez paryskich mieszczan, zaś za jej koniec uważa się zamach stanu przeprowadzony przez Napoleona w 1799 roku. Więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/Rewolucja_francuska

Królestwo Kongresowe - Inaczej: Królestwo Polskie. Zależne od Rosji, połączone z nią unią personalną w postaci cara rosyjskiego, państwo, powstałe w wyniku decyzji podjętych w czasie Kongresu Wiedeńskiego.

Rozbiory Polski - seria trzech aneksji terytorium Rzeczypospolitej przez jej sąsiadów - Rosję, Prusy i Austrię, mające miejsce w 1772, 1793 oraz 1795 roku, spowodowane wyczerpaniem wojnami Rzeczypospolitej w XVI i XVII wieku, systemem demokracji szlacheckiej i słabości władzy królewskiej.

Pytania do źródła

Pytania do uczniów szkoły podstawowej:

1. Co przedstawia grafika? Co robią postaci na rysunku? W jaki sposób możesz zinterpretować ich zachowanie? Co symbolizuje ptak w górnej części grafiki?
2. Jak zinterpretujesz znajdujący się u dołu ilustracji proporzec przeбитý strzałami wiedząc, że znajduje się na nim napis "Kongres Wiedeński"?
3. Które państwa decydowały, głównie, o kształcie Europy podczas Kongresu Wiedeńskiego?
4. Jakie były główne postanowienia Kongresu? Jakie znaczenie miał Kongres Wiedeński dla sprawy polskiej?

Wskazówki:

Odpowiadając na pytania warto zwrócić uwagę na szczegóły zawarte na grafice źródłowej. Przede wszystkim należy zastanowić się które państwa symbolizuje trójka wojskowych, jak również dlaczego strzelają oni w kierunku lecącego nad nimi ptaka. Warto przypomnieć sobie

przebieg wojen napoleońskich, jak również ich przyczynę. Co stało się w ich czasie w Europie Środkowej? Które państwo zostało częściowo przywrócone na mapę Europy i pod którym protektoratem?

Kluczem do prawidłowej interpretacji ilustracji źródłowej jest również zwrócenie uwagi na detale ubioru trzech mężczyzn, jak również przypomnienie sobie jak przebiegał upadek Rzeczypospolitej pod koniec XVIII wieku. Które państwa dokonały zaboru ziem Polski? Które państwa były wówczas uważane za najpotężniejsze w Europie?

Najważniejsze cezury:

1789 - 1799 - Rewolucja Francuska

ok. 1803 - 1815 - Wojny Napoleońskie

1814 - 1815 - Kongres Wiedeński

Literatura pomocnicza:

Chwalba A., Historia Powszechna. Wiek XIX, Warszawa 2013

Imię i nazwisko osoby opracowującej rekord: Monika Poszalska